

[Boligministeren]

boligbyggeriet og de dertil hørende huslejemæssige problemer, hvad vi naturligvis ikke kan. Men vi kan etablere grundlaget for en indsats i denne retning og tage hul på løsningen også af byfornyelsen og forcere den i takt med de økonomiske muligheder.

Derigennem vil vi så naturligvis også kraftigt medvirke til den fortsatte udbygning af boligstandarden for befolkningen i almindelighed, også for den million borgere eller måske langt flere, der i dag bor i boliger af en standard, der ligger langt under et rimelig tidssvarende niveau.

Regeringen vil som nævnt starte forhandlingerne op, så snart det er praktisk gørligt, med sigte på at få tilvejebragt en boligpolitisk løsning i indeværende folketingssamling, sådan som forliget af 1974 forpligter til det, og som udviklingen helt afgjort også tilskynder til det både af hensyn til byggeriets dispositioner for de nærmest kommende års boligbyggeri, af hensyn til beskæftigelsen og for at tilvejebringe sikkerhed omkring huslejudviklingen.

Kaj Hansen (DKP):

Jeg kommer som bekendt fra Odense, og det er jo H. C. Andersens by. Han har skrevet mange eventyr, og han skrev også et, der hed »Keiserens nye Klæder«. I det var der faktisk nogle kloge folk, der opdagede, at kejseren ikke havde noget på, og efter at jeg har hørt boligministeren, har jeg opdaget, at hvad angår den fremtidige boligpolitik er sammenligningen ganske naturlig.

Inden jeg imidlertid går over til denne fremtidige boligpolitik, er der god grund til at gøre status over boligforliget af 1974. Det kan selvfølgelig kun blive i korte, men karakteristiske træk.

Hvis vi først ser på, hvad forliget indeholder, men som ikke blev gennemført, viser det sig, at det netop er de mere positive ting, der er blevet droppet. Det gælder aftalen om, at der pr. 1. januar 1976 skulle indledes en afvikling af lejeværdibegrebet og en begrænsning af fradragsretten for renter af gæld i ejerboliger, således at overskuds- og underskudsbegrebet og dermed ejendomsskemaet kunne bortfalde.

Endvidere gik aftalen ud på, at man skulle sætte ind på at begrænse interessen for gældsstiftelse i fast ejendom. Disse mere po-

sitive ting er droppet eller saboteret, væk er de i hvert fald.

Målsætningen for nybyggeriet blev fastsat til 40.000 boliger årlig, det er ikke blevet opfyldt. Der skulle bygges 8.000 almennyttige boliger årlig, det er heller ikke blevet til noget, og her på det sidste blev kvotaen nedsat til 7.000. Det var altså dels nogle forligsaftaler, der forsvandt, dels nogle målsætninger, som man ikke har nået, og som man overhovedet heller ikke har gjort noget alvorligt for at nå.

Men på andre områder er målene jo blevet overopfyldt. Det gælder bl. a. huslejestigningerne, som fulgte efter indførelsen af den omkostningsbestemte leje i private udlejningsejendomme. Forligspartierne sagde før forslagets vedtagelse, at stigningerne ville blive på ca. 10 pct. De blev i gennemsnit på 50 pct.

Boligforliget gik i virkeligheden også uden om de alvorlige problemer, der var og ville opstå i den del af det almennyttige boligbyggeri, der var bygget under det meget høje renteniveau. De midlertidige driftslån til imødegåelse af udlejningsvanskeligheder m. v. på 35 mill. kr. årlig var utilstrækkelige. I dag ved vi, at mange boligselskaber er bragt i en fortvivlet situation, dels på grund af tab på tomme lejligheder, dels på grund af finansieringsvanskelighederne og aftrapningen af rentesikringen.

Med i billedet hører også ejerlejlighedsloven. Der er – det ved jeg jo – mellem forligspartierne nogen uenighed om, hvorvidt det er boligforligsstof, eller hvad det er. Men for dem, der har fået spekulationsgevinsterne ved udstykningen af ejerlejligheder, og for de lejere og andre, som det er gået ud over, kan det sådan set være revnende ligegyldigt. Kendsgerningen er, at denne lov er et sort kapitel i boliglovgivningen. Det er en modbydelig lov, som præmierer spekulanterne med kæmpefortjenester, udsætter lejerne for chikanerier og grove vilkårligheder samt forhindrer gennemførelse af en sund og social boligpolitisk udvikling i den gamle boligmasse.

I denne korte statusopgørelse skal det heller ikke glemmes, at den ældre boligmasse i det almennyttige byggeri har fået pålagt to ekstra boligskatte foruden den, de havde fra 1966. Endvidere at kollegiebyggeriet i realiteten er blevet totalt stoppet, på trods af at der